NAŠE FAKULTA

29.

29 | 7. ROČNÍK | ÚNOR 2016

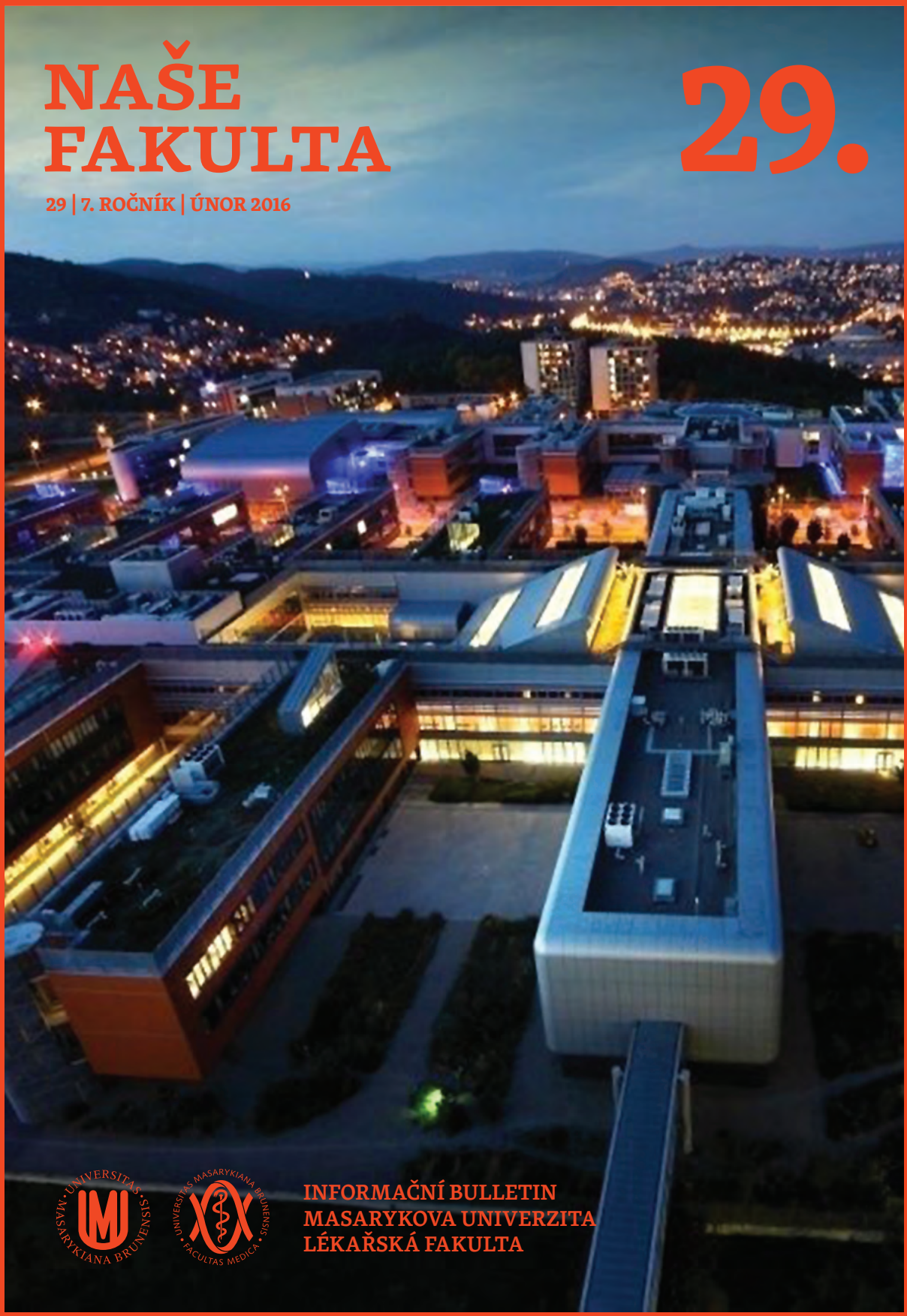

INFORMAČNÍ BULLETIN
MASARYKOVA UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Obsah

Udělení cen děkana LF MU 3

Na Masarykově univerzitě vznikla nová protinádorová vakcína pro děti 5

25 let v zajetí asistované reprodukce 7

Den otevřených dveří – rekordní počet zájemců o studium na LF MU Brno 10

Vědci potvrdili, že genetická výbava recidiv zhoubných nádorů je odlišná 13

Dvacátý první Národní dermatologický kongres ČADV 14

MEFANET 2015 v novém a zároveň při starém 17

Vzpomínka nedožitých 60 let doc. MUDr. Zdeňka Wilhelma, CSc. 20

První celostátní konference doktorandských studentů 22

Jmenovací řízení 24

Úhrady akutní lůžkové péče čekají velké změny – projekt DRG Restart po prvním roce řešení 27

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí přátelé,

nový kalendářní rok je v plném proudu a tak, jak je venku na toto zimní období poměrně teplo, tak je i poměrně horko v rámci nejrozmanitějšího univerzitního dění. Hlavním diskuzním tématem jsou nyní finance a připravované nové projekty z evropských fondů… Věřím, že všechno společně bez problému zvládneme.

Váš

Jiří Mayer

UDĚLENÍ CEN DĚKANA LF MU

Zasedání VR v kongresovém sále hotelu International v Brně zahájil děkan prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc., a slavnostně předal Ceny děkana LF MU:

Za nejlepší vědecký výsledek v oblasti biomedicíny:
Souboru následujících tří prací kolektivu vedeného doc. Mgr. Lumírem Krejčím, Ph.D.:

- *Burkovics P., Šebesta M., Balogh D., Haracská L., Krejčí L.: Strand invasion by HLTF as a mechanism for template switch in fork rescue. Nucleic Acids Res. 2014 Feb;42(3):1711-20.*
- *Sarangi P., Bartošová Z., Altmannová V., Holland C., Chavdarová M., Lee S.E., Krejčí L., Zhao X. Sumoylation of the Rad1 nuclease promotes DNA repair and regulates its DNA association. Nucleic Acids Res. 2014 Jun;42(10):6393-404.*
- *Sarangi P., Altmannová V., Holland C., Bartošová Z., Hao F., Anrather D., Ammerer G., Lee S.E., Krejčí L., Zhao X. A versatile scaffold contributes to damage survival via sumoylation and nuclease interactions. Cell Rep. 2014 Oct 9;9(1):143-52.*

Za nevýznamnější příspěvek k rozvoji klinické medicíny autorům:
- *Plevové K., Francové H.S., Burčkové K., Brychtové Y., Doubkovi M., Pavlové S., Malčíkové J., Mayerovi J., Tichému B., Pospíšilové Š. Multiple productive immunoglobulin heavy chain gene rearrangements in chronic lymphocytic leukemia are mostly derived from independent clones. Haematologica. 2014 Feb;99(2):329-38.*

Zástupci oceněných autorů (prof. RNDr. Šárka Pospíšilová, Ph.D., Mgr. Karla Plevová, Ph.D., doc. Mgr. Lumír Krejčí, Ph.D.) poté o svých vítězných pracích krátce promluvili.

Mgr. Lumír Krejčí, Ph.D.

„Naše laboratoř se dlouhodobě zaměřuje na studium mechanismu opravy dvouřetězcových zlomů v DNA. Tyto zlomy představují jeden z nejtoxičtějších typů poškození DNA a bylo prokázáno, že nefunkčnost opravného procesu jednoznačně souvisí s celou řadou nádorových onemocnění i dalších syndromů vyznačujících se nestabilitou genomu (AT, WRN, BLM, FA, RTS NBS, ATLD atd.). Práce, za které nám byla udělena Cena děkana, se zaměřují na studium regulace opravy těchto zlomů jak pomocí protein-proteinových interakcí, tak pomocí posttranslační modifikace proteinem SUMO. Výsledků, které byly publikovány, bylo dosaženo po více než třech letech vědecké práce.

První z prací se zabývá analýzou molekulárního mechanismu funkce lidského proteinu HLTF, který je inaktivovaný u mnoha typů rakoviny. Naše analýzy ukázaly, že protein HLTF katalyzuje tvorbu tzv. D-loop struktury, která je nezbytným mezikrokem při opravě poškozené replikační vidlice.

V další práci jsme objasnili regulaci funkce proteinového komplexu Rad1-Rad10, jehož nukleázová aktivita hraje klíčovou roli při opravě různých typů DNA poškození. Podařilo se nám zjistit, že Rad1 protein je post-translačně modifikovaný proteinem SUMO a tato modifikace způsobuje uvolnění komplexu Rad1-Rad10 z DNA. Tato zjištění

odhalují nový regulační mechanismus funkce nukleáz při opravě DNA.

V třetí publikaci se nám podařilo charakterizovat doposud neznámou funkci kvasinkového proteinu Saw1 při opravě DNA. Z našich analýz vyplynulo, že protein Saw1 se podílí na opravě různých typů poškození DNA a jeho konkrétní role závisí na několika faktorech. Jednak je ovlivněna post-translační modifikací proteinem SUMO, ale je rovněž úzce spojena s DNA nukleázami. Naše data poukazují na všestrannou roli proteinu Saw1 v buňkách a jsou prvním známým příkladem regulace specifické funkce DNA opravného faktoru prostřednictvím proteinu SUMO.

Cenu děkana vnímám jako ocenění celé laboratoře od studentů, doktorandů až po spolupracovníky jiných laboratoří. Jim všem Cena děkana náleží a je pro ně uznáním za jejich nasazení a přístup k vědecké práci."

Za autorský kolektiv v oblasti biomedicíny promluvila **Mgr. Karla Plevová, Ph.D.:**

„Oceněná publikace se věnuje studiu imunoglobulinových genů a jejich mutačního statusu, což jsou významné molekulární znaky B lymfocytů.

Tyto znaky mají prognostický význam u chronické lymfocytární leukémie (CLL) – onemocnění, kterému se dlouhodobě věnujeme jak z hlediska diagnostiky, tak také v rámci výzkumných projektů. Naše data, která jsme publikovali, shrnují výsledky vyšetření imunoglobulinů v souboru více než 1100 pacientů s CLL a byla systematicky získávána po dobu několika let. Je to práce, která vyžadovala úzkou spolupráci kolektivu laboratorních pracovníků z Centra molekulární biologie a genové terapie s lékaři na Interní hematologické a onkologické klinice, FN Brno a LF MU. Díky tomu jsme mohli s využitím rozšířených molekulárních analýz objasnit sporné laboratorní výsledky, které se u některých pacientů opakovaně vyskytují a byly popsány i v literatuře. Zjistili jsme, že u části pacientů dochází k expanzi několika leukemických klonů, přestože se obecně předpokládá, že CLL je monoklonální onemocnění. Na základě dlouhodobého monitorování pacientů s víceklonální CLL jsme určili vlastnosti leukemických klonů s agresivnějším fenotypem, které expandují na úkor ostatních klonů. Získané výsledky tak ovlivnily naše chápání biologické podstaty CLL a byly východiskem pro naše další projekty. Prezentovaná data byla součástí disertační práce dr. Plevové, za kterou absolventka obdržela Cenu rektora MU a Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy za vynikající výsledky studia. Získané výsledky přispěly k rozvoji mezinárodních spoluprací a také k dalším publikacím pracoviště, které se týkají analýzy imunoglobulinů u CLL.

Autorský kolektiv by rád poděkoval vědecké radě a děkanovi LF MU za ocenění uvedené publikace. Velice si ho vážíme a považujeme ho za motivaci do naší další práce."

Prof. Šárka Pospíšilová a dr. Karla Plevová

Dr. Lumír Krejčí

NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ VZNIKLA NOVÁ PROTINÁDOROVÁ VAKCÍNA PRO DĚTI. TESTUJE SE

Mgr. Irena Wernerová

Novou vakcínu, která pomáhá zvýšit úspěšnost léčby solidních nádorů u dětí, vyvinuli odborníci a lékaři z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (LF MU), Fakultní nemocnice Brno (FN Brno) a Masarykova onkologického ústavu díky podpoře ministerstva školství. Léčivý přípravek, který se vyrábí na Farmakologickém ústavu LF MU, už byl v rámci klinické studie aplikován dvěma pacientům. První výsledky studie, která má ověřit bezpečnost přípravku a jeho efektivitu, budou známé zhruba za rok a půl.

Vakcína je součástí imunoterapie a kombinuje se se standardní léčbou onkologicky nemocným dětem. „Je to veliký posun v léčbě, který může pomoci těm pacientům, kteří mají menší pravděpodobnost, že budou dobře reagovat právě na standardní léčbu. Vakcína totiž podporuje zapojení jejich vlastního imunitního systému do boje s nádorem," uvedl přednosta Kliniky dětské onkologie FN Brno a proděkan LF MU Jaroslav Štěrba.

Léčivo se připravuje v tzv. čistých prostorách, které jsou certifikovány Státním ústavem pro kontrolu léčiv pro buněčné terapie. „Lékaři dítěti nejdříve odeberou část nádoru a také jeho bílé krvinky. V laboratoři pak oba vzorky kultivujeme tak, aby výsledná vakcína aktivovala imunitní reakci organismu proti nádoru," popsala přípravu vakcíny přednostka Farmakologického ústavu LF MU Regina Demlová.

Laminární box

Prezentace na tiskové konferenci

Klinická studie má zahrnovat dvacet pacientů, lékaři do ní zatím zařadili sedm dětí z ČR i ze zahraničí. „Pacienty vhodné pro klinickou studii pečlivě vybíráme tak, abychom mohli ověřit jednak bezpečnost vakcíny a také její účinnost. Zařazujeme do ní především děti, u nichž se opakovaně objevil nádor a standardní léčba nebyla účinná," zdůraznil Štěrba. Pro každé z vybraných dětí pak odborníci v laboratořích lékařské fakulty v bohunickém kampusu připravují individuální vakcínu.

Odborníkům se i díky předchozímu výzkumu podařilo novou vakcínu připravit za tři roky. Výzkum a vývoj hradilo ministerstvo školství z výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace a stál 20 milionů korun včetně rekonstrukce čistých prostor hrazené MU.

Přestože je pokrok v léčbě dětských nádorů velký, v posledních deseti letech se zpomalil, protože děti jsou na okraji zájmu farmaceutických firem. „Imunoterapie je v dospělé onkologii hitem a zlepšuje přežití u řady nádorů dospělých. U dětí jsou ale testy nových léků výrazně opožděny," upozornil Štěrba s tím, že v minulém týdnu řešil tuto situaci i Evropský parlament v rámci akce Childhood Cancer Awareness Day.

Aktéři tiskové konference

Příprava štábů

25 LET V ZAJETÍ ASISTOVANÉ REPRODUKCE – ROZHOVOR S PŘEDNOSTOU GPK PROF. MUDR. PAVLEM VENTRUBOU, DRSC., MBA

Mgr. Irena Wernerová

Prof. MUDr. Pavel Ventruba, DrSc., MBA

Brněnské centrum asistované reprodukce při Gynekologicko-porodnické klinice LF MU a FN Brno je pracoviště, které má nejdelší tradici v léčbě neplodnosti v České republice. Pracovníci centra se podíleli na prvním těhotenství a porodu po in vitro fertilizaci v tehdejší Československé republice a bývalé východní Evropě již v roce 1982. Následný rozvoj tohoto oboru byl velice intenzivní. Centrum má silné zázemí v dalších odděleních Gynekologicko-porodnické kliniky i na pracovištích Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a na klinikách FN Brno a FN USA.

Pane profesore, v závěru loňského roku jste měli významné výročí a de facto jste rekapitulovali, hodnotili – byl jste hlavním koordinátorem všech ročníků a tato akce se za tu dobu stala nejvýznamnější akcí v oboru asistované reprodukce nejen v Čechách, ale i na Slovensku. Co byste zdůraznil v souvislosti s tímto ročníkem?

V Brně proběhl jubilejní již 25. ročník sympozia asistované reprodukce a konference reprodukční medicíny. Tuto akci každoročně pořádá GPK LF MU a FN Brno ve spolupráci se Sekcí asistované reprodukce ČGPS ČLS JEP. Součástí sympozia je i každoroční vyhlášení soutěže o Nejlepší publikaci z oblasti asistované reprodukce za minulý rok a soutěže o nejlepší abstrakt a poster sympozia. Každoročně se zde setkávají zástupci všech tuzemských center asistované reprodukce a jsou řešena aktuální témata. Kromě přednášek se diskutuje řada témat také v čase oběda při Lunch table discussion.

Jedná se o setkání gynekologů nebo i odborníků příbuzných profesí?

Jedná se o setkání nejvýznamnějších odborníků z reprodukční medicíny, zahrnující gynekology, embryology, andrology, urology, psychology, endokrinology, genetiky. Jejich kuloární diskuse jsou mnohdy unikátní a přináší významné výstupy. Organizace diskusních témat dala těmto přínosným dialogům řád a snažila se co nejvíce aktuálních problémů zpřístupnit nejširšímu spektru posluchačů. Závěry kulatých stolů jsou vždy prezentovány moderátory v odpoledním bloku. O polední diskuze i prezentaci závěrů byl z řad účastníků sympozia velký zájem.

Přispěla některá témata k praktickému řešení léčby?

Jistě – některá vyústila v konkrétní doporučení, jiná popisují aktuální stav a obecné trendy realizované v jednotlivých centrech. Např. přínosem bylo doplnění o problematiku psychologické podpory pacientek a legislativní otázky.

Kdybyste měl zmínit jeden nový trend v asistované reprodukci, co byste zmínil?

Postup zmražení všech dosažených embryí ve stimulovaném cyklu, tzv. „freeze all", je novým a nutným trendem, který přináší nejen vyšší bezpečnost a úspěšnost IVF léčby, ale i řadu výhod lékařům i pacientům.

Pane profesore, jaké další výkony, kromě umělého oplození, u vás pacientka může absolvovat?

Nabízíme v návaznosti na léčbu neplodnosti veškeré diagnostické a operační výkony, léčbu endometriózy a myomatózy u žen, stejně jako operační výkony k získání spermií z testes nebo epididymis u mužů. Dále poskytujeme veškerou péči po dosažení těhotenství po IVF metodách, včetně prenatální diagnostiky, poradny pro rizikové těhotenství a porod.

To je praktické lékařství a co teorie, věda?

Kromě vlastní lékařské činnosti se CAR 01 Brno výrazně podílí také na výzkumných aktivitách a spolupráci s odbornou komunitou.

A dlouhodobá výzkumná činnost, co je hlavním předmětem výzkumného zájmu?

Dlouhodobá výzkumná činnost Centra asistované reprodukce se neustále rozvíjí a v posledních letech je orientována především k tématům úzce souvisejícím s embryologickou laboratoří. Přístrojové vybavení embryologické laboratoře je na vysoké úrovni a umožňuje jak nezbytné techniky mikromanipulací (např. oplozování oocytů intracytoplazmatickou injekcí spermie do vajíčka, asistovaný hatching), tak také kontinuální monitoring vývoje embryí (time-laps systém). Laboratoř je vybavena dynamickým laserem vhodným pro pokročilé metody mikromanipulací a biopsii embryí pro genetické vyšetření (preimplantační genetická diagnostika).

K další části otázky – předmětem výzkumného zájmu jsou především neinvazivní metody hodnocení humánních embryí. Rozvoj těchto metod může v budoucnu přinést výsledky, které by mohly najít uplatnění v běžné praxi a mohly by zpřesnit a zefektivnit současné metody selekce embryí. Další významnou oblastí, která je předmětem odborného zájmu centra jsou metody kryokonzervace embryí a oocytů. Trendem posledních let je stále intenzivnější využívání metod vitrifikace pro mrazení spermií, oocytů a embryí. Stávající kultivační a kryokonzervační metody se zaměstnanci embryologické laboratoře snaží optimalizovat.

Zmiňované výzkumné aktivity jistě nejsou „sólové", se kterými na pracovišti řešíte výzkumné problémy?

Tyto výzkumné aktivity jsou řešeny ve spolupráci s Ústavem histologie a embryologie LF MU, s Ústavem biochemie PřF MU a CEITECem. Paralelně s embryologickými metodami jsou na pracovišti

rozvíjeny také andrologické metody, především pokročilejší metody vyšetření ejakulátu.

Na co jste se zaměřili v minulosti a v čem je posun nyní?

Naše pracoviště, jako první v ČR, začalo již v roce 1995 provádět zamrazení spermatu onkologicky nemocných pacientů. V současné době nabízíme také mrazení spermatu zdravým mladým mužům pro použití v budoucnu, např. těm, kteří odcházejí na zahraniční mise nebo pracujícím s nebezpečnými chemikáliemi či radioaktivními látkami. Rovněž pro ženy začíná být aktuální „social freezing“ vajíček pro budoucí použití ze sociálních nebo zdravotních důvodů. I toto je možno v našem centru poskytnout.

V letošním roce jsme zařadili do vyšetřování spermatu také test integrity DNA spermií, který stanoví podíl spermií s neporušenou DNA. Integrita DNA je hodnota zcela nezávislá na hodnotách spermiogramu a výsledek tohoto vyšetření může být zcela zásadní informací o stavu spermií.

Pane profesore, děkuji za rozhovor a přeji mnoho dalších „plodných“ úspěchů.

Konference – předávání cen

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ – REKORDNÍ POČET ZÁJEMCŮ O STUDIUM NA LF MU BRNO

Veronika Sněhotová

Ve dnech 16. a 20. ledna 2016 se uskutečnil na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity den otevřených dveří, a to jak na Kampusu v Bohunicích, tak na Komenského náměstí.

Letos se zúčastnilo ve třech bězích více jak 1400 zájemců o studium dlouhých magisterských oborů Všeobecné lékařství a Zubní lékařství a bakalářských oborů.

Za každý ze studijních oborů byl přítomen garant oboru, proděkan pro výuku anebo akademický pracovník – vyučující odborných předmětů.

Formou prezentace byli účastníci seznámeni s možnostmi a podmínkami studia na LF MU, s možnostmi uplatnění anebo s dalším průběhem vzdělávání po absolvování studia a s informacemi, jak si podat

elektronickou přihlášku a jak se nejlépe na přijímací zkoušky připravit. Ve veřejné diskusi bylo formou individuálních dotazů potenciálním uchazečům odpovězeno na mnoho konkrétních dotazů.

Po prezentaci se účastníků ujali studenti a studentky Lékařské fakulty (vydatně pomáhali medici, členové Spolku mediků LF MU), neformálně doplnili svými informacemi prezentaci a diskusi a hlavně zájemcům uspořádali exkurzi po výukových prostorách Univerzitního kampusu na Kamenici 5 v Brně-Bohunicích. V průběhu akce byly zpřístupněny četné teoretické ústavy lékařské fakulty, kde se uchazečům o studium věnovali akademičtí pracovníci. Uchazeči si mohli prohlédnout i moderní knihovnu a v knihkupectví si zakoupit skripta Testové otázky k procvičování biologie, chemie a fyziky před přijímacími zkouškami.

Studenti vybraných oborů (Všeobecné lékařství, Radiologický asistent, Všeobecná sestra, Nutriční terapeut a Fyzioterapie), Spolku mediků a IFMSA obsluhovali své informační stánky v koridoru Kampusu.

Část uchazečů o studium se přemístila přistavenými autobusy anebo po vlastní ose na další výukové pracoviště LF na Komenského náměstí, kde pokračovala exkurze ve výukových prostorách pro obory Zubní lékařství, Zdravotní laborant, Zdravotnický záchranář, Porodní asistentka, Optika a optometrie a Ortoptika.

DOD očima medičky – jedné z pořadatelek DOD 2016

Vysoký zájem o brněnskou lékařskou fakultu nás všechny mile překvapil. Druhý den dokonce byla účast tak vysoká, že jsme část návštěvníků usadili do další auly, kde se real time promítal program z hlavní místnosti A22.

Přípravy na tyto dny, kdy jako studenti máme možnost reprezentovat naši fakultu a představit ji novým uchazečům o studium, začaly už v prosinci minulého roku. Není vůbec jednoduché dát dohromady téměř 60 studentů – zvláště během zkouškového období. Sami jsme se s kolegou ještě připravovali na státní zkoušku, kterou jsme měli naplánovanou pár dní před DOD. Nakonec se z řad studentů zapojilo 41 mediků, 11 studentů bakalářských oborů a 2 studentky zubního lékařství.

Pro uchazeče jsme tvořili program tak, aby si v něm každý našel to své. Po úvodním představení fakulty a jejich studijních oborů paní proděkankou Táborskou a jednotlivými garanty studijních oborů následovalo tzv. „kolečko" kampusem. Kromě obvyklých prohlídek teoretických a preklinických ústavů a představení jednotlivých předmětů (anatomie, biologie, histologie, fyziologie a další) jsme návštěvníkům ukázali také knihovnu. Novinkou v tomto roce byla přítomnost zástupců každého bakalářského oboru LF MU, takže si zájemci o studium nechávali radit přímo od svých potencionálních starších kolegů. Dále jsme do programu zařadili studentské spolky, které na fakultě fungují, Spolek mediků a IFMSA.

Uchazeči projevili největší zájem o návštěvu Anatomický ústav s jeho pověstným muzeem. Nejčastější dotazy padaly na téma přijímacích zkoušek: ...jak moc těžké bývají přípravy na zkoušky, na finanční náročnost studia (bydlení a strava)...

Jak jsme zjistili – při ústním průzkumu na místě – pro většinu návštěvníků byla lékařská fakulta v Brně prioritní volbou. To dokázal i fakt, že téměř všichni odcházeli domů se zakoupenými modelovými otázkami k přijímačkám a chutí udělat vše pro to, aby se k nám, na LF MU, dostali.

VĚDCI POTVRDILI, ŽE GENETICKÁ VÝBAVA RECIDIV ZHOUBNÝCH NÁDORŮ JE ODLIŠNÁ

Irena Wernerová

Odborníci z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (LF MU) ve spolupráci s mezinárodním konsorciem lékařů potvrdili, že zhoubný nádor mozku, který se u pacienta znovu objeví po úspěšné předchozí léčbě, nelze léčit stejně jako ten původní. Genetická výbava původního a nového nádoru, tzv. relapsu, je totiž výrazně odlišná. Objev zveřejnil nedávno prestižní časopis Nature. Právě skutečnost, že se u pacientů může nádor znovu objevit, komplikuje jejich celkové vyléčení.

„Přestože jde o návrat původního nádoru, tedy svým způsobem jeho potomka, tak překryv dědičné informace činí jen asi pět procent. Proto je potřeba k němu přistupovat jako ke zcela novému nádoru," popsal hlavní zjištění studie o meduloblastomech přednosta Kliniky dětské onkologie Fakultní nemocnice Brno a proděkan LF MU Jaroslav Štěrba.

Meduloblastomy jsou nejčastější nádory mozku u malých dětí a dvě třetiny pacientů s touto diagnózou jsou mladší deseti let. Zhoubné bujení vzniká v mozečku, který je v týlní oblasti hlavy. Prognóza dětí s návratem onkologického onemocnění byla až dosud velmi nepříznivá.

Při recidivě meduloblastomu je proto potřeba udělat nová vyšetření včetně biopsie, tedy odebrání vzorku nádoru, a podle výsledků pak nastavit novou léčbu. „Tušili jsme už dříve, že může být u tohoto nádoru podobný zádrhel, proto jsme se snažili naše pacienty po návratu choroby vždy znovu vyšetřit a nachystat jim nový léčebný postup," uvedl Štěrba.

Jeho tým do výzkumu přispěl souborem údajů o třiceti nádorech. Jejich zpracování hradily Lékařská a Přírodovědecká fakulta MU, Středoevropský technologický institut Ceitec, Nadační fond dětské onkologie Krtek a granty Ministerstva zdravotnictví.

DVACÁTÝ PRVNÍ NÁRODNÍ DERMATOLOGICKÝ KONGRES ČADV

Irena Wernerová

ROZHOVOR S PROF. MUDR. VLADIMÍREM VAŠKŮ, CSC.

Brno se nachází příhodně ve středu Evropy, mnoho cest se tu kříží, proto již potřetí proběhl v hotelu International v Brně Národní dermatologický kongres České akademie dermatovenerologie (ČADV), tentokrát pod záštitou JUDr. Michala Haška, hejtmana JMK, doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D., rektora Masarykovy univerzity v Brně, a MUDr. Martina Pavlíka, Ph.D., DESA, EDIC, ředitele Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Odborným garantem kongresu byl prof. MUDr. Vladimír Vašků, CSc., přednosta I. DVK ve FN u sv. Anny v Brně a LF MU, předseda ČADV.

Zeptala jsem se pana profesora Vašků, jak by stručně charakterizoval ČADV.

ČADV je dynamicky se rozvíjející odborná společnost, recentně se 660 členy. Národní kongresy v tomto kontextu poskytují obraz reálného stavu oboru v ČR, ale i všeobecných trendů ve světě.

Jaký byl program, čím se lišil od minulých ročníků?

Program dvou dnů kongresu byl jako obvykle hutný. Začínali rezidenti, kteří ve své sekci prezentovali vlastní klinické zkušenosti i schopnost vědecky pracovat. Zazněly velmi zajímavé kasuistiky, např. popisující bulózní formu Sweetova syndromu, autorů dr. Štrnálové a dr. Nečase, dále kritický pohled na význam prediktorů maligního melanomu v české populaci od dr. Rajské a kol.

Co bylo ústředním tématem kongresu a v čem vidíte výrazný posun, pokrok?

Ústředním tématem kongresu byly novinky v patofyziologii dermatóz a jejich klinický dopad. A toto zaměření se opravdu neslo celým kongresem. V současné době vidíme výjimečný pokrok v oblasti poznání základních dějů u kožních chorob. Jak chápat zánět u psoriázy? (prof. Krejsek). Jak se mění pohled na patogenezu Kaposiho sarkomu? (prof. Tschachler). Světem medicíny hýbe molekulární biologie a vhled do problematiky mikroRNA jako biomarkerů i terapeutických cílů v dermatologii nastínil doc. Slabý z CEITEC Brno. Srovnání genomického působení nejdůležitějších lékových skupin v dermatologii přednesla prof. Vašků, ryzí patofyziologie a závěr: všechny nejvýznamnější lékové skupiny v dermatologii realizují své účinky na úrovni transkripce cílových genů a často pomocí epigenetických mechanismů. O moderním pohledu na patofyziologii rosacey přednášel doc. Kircik. Část genetického zadání u klinicky odlišných chorob (psoriáza, CTCL, atopická dermatitida) se v rámci genetické variability může shodovat (přednášel prof. V. Vašků). U kožních karcinomů existuje složitá a často zmatečná terminologie a je dosud nejasný vztah HPV inukovaných karcinomů kůže a genitální oblasti zvláště. O jejich novém dělení přednášel prof. Michal. O atypických mykobakteriích v dermatologii přenášel přední odborník v této oblasti Dr. Tomecki. Velmi přínosná byla přednáška prof. Hercogové o infekčních komplikacích léčby biologiky. V nesmírně poutavé přednášce docenta Buchvalda byla popsána úloha IgE v patogenezi autoimunitních dermatóz, včetně např. systémového lupusu. Cenné shrnutí zkušeností s fototerapií a fotochemoterapií v léčbě kožních T-buněčných lymfomů na souboru 117 pacientů od roku 1999 na I. DVK LF MU a FN u sv. Anny v Brně přednesla dr. Langerová. Kromě toho zaznělo v obou dnech mnoho dalších zajímavých témat. Prostě náplň byla bohatá.

Bylo něco na kongresu „poprvé" ?

Poprvé na Národním kongresu v Brně jsme realizovali posterovou sekci. Souběžně se v pátek úspěšně konalo Sympozium zdravotních sester. Na kongresu bylo prezentováno 77 příspěvků, z toho 15 posterů. Přednášeli naši a slovenští špičkoví odborníci, přední evropští a američtí dermatologové. Je nutné zdůraznit, že v řadě přednášek byly prezentovány původní výsledky systematické vědecké práce autorů – od molekulární biologie až po velmi reprezentativní soubory z oblasti dermatoonkologie apod.

Pravidelně jsou na kongresu udělovány ceny (např. Antonína Trýba aj.), bylo tomu tak i letos?

Jistě, dokonce několik cen…Na kongresu bylo uděleno čestné členství ČADV prof. Tschachlerovi,

dr. Štilejovi a doc. Buchvaldovi, Cena Antonína Trýba pro mladé, publikačně úspěšné dermatology dr. Jirákové, Cena prof. Janovského za celoživotní zásluhy o náš obor prof. Semrádové a prof. Novotnému.

Poté se konala se plenární schůze ČADV a byl zvolen nový výbor.

Jaký byl večerní program, vždy máte nějaké unikum.

Večerní Sympozium a setkání přátel bylo v reprezentativních prostorách rekonstruované středověké kaple na hradě Špilberku a proběhlo v srdečné atmosféře. I zde byla příležitost opravdu neformálně projednat záležitosti obecného zájmu dermatologické obce v ČR i ve světě.

Pro koho je kongres určen?

ČADV pořádá své kongresy pro dermatovenereology, členy i nečleny akademie, specialisty jiných profesí, zdravotní sestry, studenty LF MU, kteří projeví zájem a pro zástupce pacientských organizací. Tentokrát bylo účastníků kongresu 485.

Často se setkáváme s rčením: „Všechno je o lidech, případně všechno je v lidech". Odrazilo se tohle rčení na Vaší akci?

Jistěžě – 21. národní dermatologický kongres opět, myslím, splnil naše očekávání a dostál poslání ČADV a zadání naší akademie vzhledem k přínosu vzdělávacích akcí. Odborná úroveň kongresu byla vysoce oceněna i současným prezidentem European Academy of Dermatovenereology, profesorem Tschachlerem z Vídně. Přijímáme jeho výzvu k užší spolupráci na evropské úrovni.

Pane profesore, závěrem bych se chtěla zeptat na Vaše členství v American Dermatological Association, mohl byste mi říct několik slov?

Máte dobré informace. Byl jsem recentně zvolen jako čestný člen do American Dermatological Association (ADA). Jsem prvním českým dermatologem takto poctěným.

ADA je vysoce prestižní koncepční organizací s dlouhou historií. Její počátky sahají až do roku 1876, kdy byl prezidentem Spojených států Ulysses S. Grant a ve Filadelfii proběhl kongres American Medical Association, a kdy, v rámci tohoto fóra, vznikla národní společnost lékařů se speciálním zaměřením na dermatologii. Od svého vzniku ADA přijímá za členy akademické učitele, vědce a vůdčí americké dermatology.

Ostatně ADA stála u zrodu dalších organizací pro základní výzkum v dermatologii. Zde se zásadním podílem dr. Mariona Sulzbergera. Díky ní byl v r. 1957 založen American Dermatological Association Research and Educational Fund, Inc (ADARE). ADA spoluorganizovala založení nyní největší odborné dermatovenerologické společnosti na světě – American Academy of Dermatology. ADA postuluje členství jako výraz ocenění práce pro obor. Noví členové ADA jsou voleni, a to včetně zahraničních čestných členů a jejich počet je limitován. Členstvím je zastoupena jen část evropských zemí.

Prof. Vašků byl zvolen pro přínos dermatologii v rámci výsledků výzkumu genetické variability psoriázy, kožních T-buněčných lymfomů a atopické dermatitidy a komplexního přístupu k léčbě psoriázy a vzácných a závažných kožních onemocnění.

Je to velké ocenění české dermatovenerologie.

Gratuluji a děkuji Vám za rozhovor

MEFANET 2015 V NOVÉM A ZÁROVEŇ PŘI STARÉM

Martin Komenda, Daniel Schwarz, Jakub Gregor

Změny, jimiž konference MEFANET prošla před svým devátým ročníkem, lze označit možná za facelift, možná za nový model. Určitě ale zůstala chuť sdílet zkušenosti s moderními přístupy a technologiemi ve výuce lékařských a zdravotnických oborů a zároveň získávat nové informace a nápady z této oblasti. Stejný také zůstal pozdně listopadový termín a místo konání, tedy hotel International v Brně. Organizátoři se nicméně rozhodli osvěžit zaběhnuté programové pořádky. Větší prostor dostaly zejména praktické workshopy, jimž bylo věnováno odpoledne prvního dne konference, a teprve druhý den došlo na vyzvané přednášky a jednotlivé plenární sekce naplněné příspěvky od autorů napříč českými a slovenskými lékařskými a zdravotnickými fakultami.

Středeční oběd si jen v rychlosti vychutnali účastníci prvního z připravených workshopů společně s garantem celé akce, tedy týmem kolem MUDr. Petra Štourače, Ph.D., z Kliniky dětské anesteziologie a resuscitace LF MU a FN Brno. Úvod programu totiž obstaral jejich workshop věnovaný interaktivním algoritmům ve výuce akutní medicíny, jimž se tento tým věnuje dlouhodobě v rámci projektu AKUTNĚ.CZ®. Účastníci workshopu si ve skupinách pod vedením odborných lektorů vyzkoušeli tvorbu klinických scénářů, které v této atraktivní formě slouží k vzdělávání mediků i zdravotnických profesionálů. Po dokončení práce prezentovali jak základní osnovu svého scénáře, tak i „slepé uličky“, do nichž se uživatel může během řešení případu dostat, v podobě zbytečných vyšetření či dokonce

Workshop AKUTNĚ.CZ®

újmy pacientovi. Tým garantů workshopu byl spokojen jak s pestrostí námětů, tak i jejich obsahem.

Druhý praktický workshop byl určen zejména pro účastníky projektu CROESUS, na němž se podílí Masarykova univerzita, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košicích a St George's, University of London, ale byli samozřejmě vítáni i další zájemci o problematiku virtuálních pacientů. Po teoretickém úvodu prezentovali klinici z nejrůznějších oborů, kteří byli vyškoleni v rámci projektu CROESUS na vytváření větvených virtuálních pacientů a jejich použití při vedení PBL (problem-based learning) lekcí, své návrhy virtuální kazuistiky a formu jejich zpracování na platformě OpenLabyrinth. Zpětnou vazbu dostali ihned po skončení své prezentace v podobě komentáře od doc. Andrey Pokorné z LF MU. Ta velmi často zdůrazňovala nutnost interaktivity a přemíru textových informací, které uživatele spíše odvádí od řešení případu. Celkové dojmy z workshopu na závěr shrnuli i hosté z londýnského týmu prof. Terryho Poultona.

Do tohoto týmu ostatně patří i Ella Iskrenko-Poulton, PhD, autorka první vyzvané přednášky nazvané „Scenario-based learning: what can it provide now for the learner, and how can we use it next?“. V pedagogicky orientovaném příspěvku představila různé formy a použití interaktivních a simulačních metod výuky, které spadají pod pojem „scenario-based learning“. Reálné klinické scénáře, ať už ve formě interaktivních počítačových simulací, her, virtuálních světů nebo figurín, jsou nepochybně skvělým prostředkem k výuce a procvičování schopností rozhodovat se, spolupracovat a v budoucí klinické praxi se vyhýbat potenciálním chybám. Diskuzi s auditoriem vybudila zejména její část přednášky zaměřená na nejnovější typy elektronických kurzů označované jako MOOCs (Massive Online Open Courses).

Více technologicky zaměřil svůj příspěvek druhý pozvaný řečník, Fotios Liarokapis, PhD, z Fakulty informatiky MU. Hovořil například o virtuální a tzv. rozšířené (augmentované) realitě, ale i o komunikaci mezi lidským mozkem a počítačem přes různá rozhraní. Ukázal také, jak tyto technologie využít

Workshop CROESUS – prof. Terry Poulton

v interaktivních aplikacích simulujících reálné prostředí, a to nejen ve výuce medicíny. Během přednášky provedl publikum (naštěstí samozřejmě jen virtuálně) místem výbuchu bomby v Londýně či centrem starého Říma. Mnohé tyto aplikace již lze ovládat pomocí EEG vln přes rozhraní mezi mozkem a počítačem (brain-computer interface, BCI) bez nutnosti používat myš či klávesnici; uživatel je tedy plně ponořen do „hry" a řešení úkolů. Dr. Liarokapis také prezentoval výsledky studií, které ukázaly, že v ovládání pomocí EEG vln existují rozdíly mezi uživateli, kteří jsou náruživými a zkušenými hráči počítačových her, a herními začátečníky.

Ani letos nebyla konference MEFANET ochuzena o sekci věnovanou uplatnění moderních technologií ve výuce konkrétní oblasti medicíny – tentokrát se jednalo o neurovědní obory. Téma atraktivní samo o sobě tak dostalo nový rozměr. Zejména když hned na začátek zástupci plzeňské lékařské fakulty pozvali publikum do virtuální restaurace, která má pomáhat při léčbě závislosti na alkoholu. Trénovat občasné odmítnutí pozvánky „na panáka" ostatně nemusí být na škodu ani u jedinců pijících s rozumem… Další příspěvky posunuly téma až do oblasti psychiatrie, stranou nezůstaly ani populární videopřenosy z operačních sálů neurochirurgických klinik.

V rámci konference proběhla i dvě pracovní setkání navázaná na mezinárodní projekty programu Eramus+, který je v současnosti vlajkovou lodí Evropské unie v oblasti podpory vzdělávání. Jmenovitě se jednalo o projekty TAME (Training Against Medical Error) a MEDCIN (Medical Curriculum Innovations), které přivedly do Brna zástupce z jednotlivých partnerských univerzit ze Švédska, Velké Británie, Řecka, Kazachstánu, Malajsie a dalších zemí. Zástupce sítě MEFANET, v obou případech Masarykova univerzita v Brně, se tak snaží kontinuálně prohlubovat spolupráci se zahraničními institucemi a integrovat celosvětově respektované trendy, metodiky i technologie do tuzemského prostředí.

Devátý ročník konference MEFANET přinesl opět pestrý a velmi podnětný obsah. Nový model kombinující pracovní setkání s přednáškovými sekcemi přilákal do Brna více než stovku účastníků, kteří společně vytvořili příjemnou a pohodovou atmosféru. Organizátoři věří, že jubilejní desátá konference, konaná tradičně v jihomoravské metropoli na konci listopadu (29.–30. 11. 2016), se té letošní kvalitativně přinejmenším vyrovná.

Ella Iskrenko-Poulton, PhD

Fotios Liarokapis, PhD

VZPOMÍNKA NEDOŽITÝCH 60 LET DOC. MUDR. ZDEŇKA WILHELMA, CSC.

Zuzana Nováková
za kolektiv Fyziologického ústavu LF MU

Doc. MUDr. Zdeněk Wilhelm, CSc.
(11. 1. 1956 – 29. 9. 2015)

Na rozloučenou

11. ledna 2016 by se dožil 60 let docent Fyziologického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity MUDr. Zdeněk Wilhelm, CSc.

Je to jen pár měsíců, co nás navždy opustil po dlouhé a těžké nemoci. I přesto se opravdu do poslední chvíle aktivně zapojoval do akademického života, pedagogické práce i vědecko-výzkumných aktivit.

Bylo mu nabídnuto místo na Fyziologickém ústavu LF, které přijal a kam se po krátkém povinném odskoku do slovenského Martina na vojenskou službu také vrátil a vydržel až do konce svého života.

Již při plnění pracovních povinností si doplnil vzdělání v oboru všeobecného lékařství (1988) a úspěšně složil atestaci 1. stupně z lékařství vnitřního (1995). Současně v tomto období zvládl i obhájit disertační práci na téma „Utilizace substrátů za anestezie a její vztah k centrální respirační aktivitě“, a navštívit v rámci studijních pobytů univerzitní prostředí v Moskvě, Utrechtu a Hamburgu. Snad nejčastěji ve svých vzpomínkách odkazoval na zkušenosti ze svého ročního pobytu u profesora Dielhelma W. Richtera na Fyziologickém ústavu Univerzity v Gőttingenu v Německu, který si ho získal nejen zaměřením výzkumu, ale i svou osobností. Profesní kariéru vysokoškolského pedagoga završil v roce 2006 habilitací z oboru Lékařská fyziologie s tématem Úloha hořčíku ve fyziologických funkcích a v nemoci.

Díky zaměření svých výzkumných prací představoval pan docent na Fyziologickém ústavu směr klinického fyziologa, který důsledně využíval experimentálních vědomostí při odhalování tajů fyziologie látkové přeměny, úlohy vitaminů, iontů a stopových prvků ve výživě člověka, a to zdravého i nemocného. Na jeho široký záběr v této oblasti poukazují i názvy knih, jejichž je autorem (Akutní stavy do kapsy pro záchrannou službu), editorem (Výživa v onkologii) či spoluautorem (Ledviny v onkologii. In Teplan: Akutní poškození a selhání ledvin; Hodnocení stavu výživy in Jabor et al.: Encyklopedie laboratorní medicíny pro

klinickou praxi). Přenesení vědomostí z experimentální práce do klinické praxe bylo zúročeno a oceněno v práci jeho PhD studentky prezentované na Mezinárodním kongresu Společnosti pro hojení ran v roce 2012 (Hokynková et al. Dietary supplementation of n-3 and n-6 fatty acids and their wound healing effect in rats). Mimo jiné byl platným aktivním členem Společnosti klinické výživy a intenzivní metabolické péče ČLS JEP a členem redakční rady časopisu Praktické lékárenství, kde vedl rubriku Klinická fyziologie.

Roli vysokoškolského pedagoga zvládl na jedničku. Jako začínajícího asistenta Fyziologického ústavu v rámci výuky praktických cvičení si ho dnes již zástupy bývalých studentů brněnské LF pamatují jako mladého učitele, zásadového, vyžadujícího dodržování domluvených pravidel, na druhou stranu lidsky chápajícího a nápomocného při řešení studijních i osobních problémů. Na přednáškách a seminářích pro studenty bakalářských i magisterských oborů nejen Lékařské, ale i Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a také Vysokého učení technického v Brně dokázal zaujmout a nadchnout své posluchače pro fyziologii. Vědomosti o složitosti funkcí lidského těla, od buněčné úrovně až po celotělové regulace, rozdával s vtipem a nadhledem. Nikdy nezapomněl na aktuální poznámky týkající se volnočasových aktivit studentského života, jako byly pozvánky na umělecké výstavy, hudební akce či odborné lékařské konference z různých odvětví medicíny. Byl vedoucím i oponentem řady bakalářských, diplomových i disertačních prací. Jeho témata vypisovaná pro samostatné práce propojující fyziologické poznatky s praktickým využitím v klinických oborech byla mezi studenty často vyhledávaná a pod jeho vedením i úspěšně obhájena.

A jako kolega? Do vzpomínek spolupracovníků se zapsal svou neutuchající energií a úsměvy, které kolem sebe rozdával. Byl jeden z mála, který vždy podal pomocnou ruku bez ohledu na to, zda Vás znal jednu hodinu či 10 let. Nerozlišoval pracovní zařazení, zůstal věrný svým zásadám. V určitých okamžicích byl nekompromisní, ale nabídl možnosti řešení. Vždy byl ochoten pomoci nejen radou, ale i činem, byl vnímavý ke složitostem problematiky obyčejných všedních dnů. Dovedl člověka rozesmát, rozlítit, ale i usmířit se. Jeho rozšafný hlas s každodenním vtipem či novinkou z různých oblastí našeho života, kterým každého vítal při letmém setkání na chodbě ústavu, je nezapomenutelný.

Bylo nám ctí, že jsi byl nedílnou dlouholetou součástí našeho pracovního života.

Doc. Wilhelm v laboratoři neinvazivní kardiologie

PRVNÍ CELOSTÁTNÍ KONFERENCE DOKTORANDSKÝCH STUDENTŮ

Petr Veselý, Sylvie Petrová, Pavel Beneš, Svatopluk Synek
Katedra optometrie a ortoptiky LF MU

Pohled do zaplněného sálu

V posledním měsíci v roce 2015 se na Fakultě sociálních studií, pod záštitou Katedry optometrie a ortoptiky LF MU, uskutečnila první celostátní konference doktorandských studentů, na níž se představili absolventi i současní studenti doktorandského studia Lékařské biofyziky. Přednášející si pro posluchače připravili zajímavé přednášky, při kterých zúročili nabyté znalosti a poznatky z praxe.

Z programu: Mgr. Petr Veselý – Vliv aniseikonie na kvalitu prostorového vidění, Mgr. David Severa – Akomodačně-vergenční parametry uživatelů výpočetní techniky, Mgr. Pavel Beneš – Novinky v oblasti kontaktních čoček a péče, zvyšování komfortu pro uživatele a další. Na konferenci jsme vyslechli celkem 11 doktorských příspěvků a zúčastnili se několika odborných workshopů.

Úvodní přednáška pana Mgr. Romana Heinze

Programu doc. MUDr. Svatopluka Synka, CSc., Ing. Kateřiny Ševcové a zástupců organizačního studentského výboru začal program první přednáškou Mgr. Romana Heinze, jenž posluchačům představil Brýlové čočky EyeZen – čočky určené na práci s digitálním zařízením.

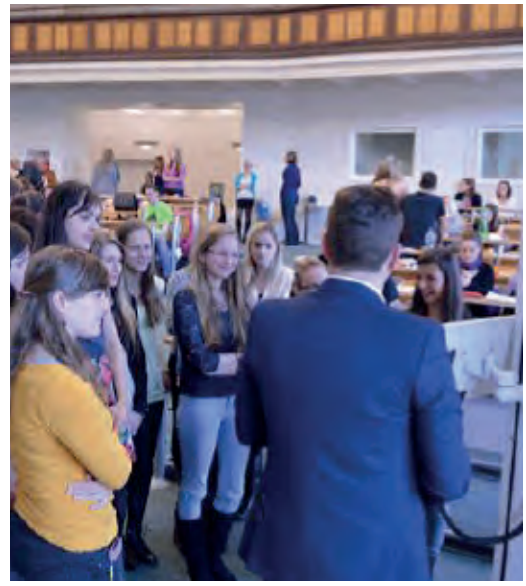

O workshopy byl velký zájem

Následovalo 10 přednášek od doktorů a doktorandů. Mezi jednotlivými bloky o přestávkách bylo možné, kromě občerstvení, navštívit odborné workshopy. Z těchto měli účastníci na výběr například vyzkoušení si přímé oftalmoskopie, proximetru, optokinetického bubnu a cheiroskopu..

Věříme, že konference přinesla studentům mnoho nových poznatků, které jim pomohou k úspěšnému studiu.

JMENOVACÍ ŘÍZENÍ

Proděkanka prof. MUDr. Anna Vašků, CSc. uvedla na slavnostním zasedání lednové Vědecké rady profesorské řízení v oboru Anesteziologie, intenzivní medicína a algeziologie doc. MUDr. Milana Adamuse, Ph.D., MBA, přednosty KARIM LF UP a FN Olomouc.

Odbornou charakteristiku uchazeče přednesl předseda jmenovací komise prof. MUDr. Roman Gál, Ph.D.

Doc. MUDr. Milan Adamus, Ph.D., MBA, se dlouhodobě a soustavně věnuje problematice svalových relaxancií (neuromuscular blocking agents, NMBA). Svůj odborný zájem zaměřil především na klinické používání NMBA a metody měření jejich účinku. Oblast NMBA představuje dominantní oblast odborného a vědeckého zájmu docenta Adamuse, související publikační aktivita v českém písemnictví je velmi rozsáhlá, práce publikované v zahraničí jsou hojně citovány. Byl jedním z hlavních autorů dokumentu České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, který stanovuje základní pravidla pro podávání svalových relaxancií („Practice parameters for the safe and effective use of neuromuscular blocking drugs in anaesthesia“) a který získal uznání i v zahraničí (American Society of Anesthesiology). Ve spolupráci s Katedrou informatiky PřF UP v Olomouci vyvinul hardware a software pro automatické dávkování svalových relaxancií v anesteziologii. Další oblastí jeho odborného zájmu jsou predikce obtížného zajištění dýchacích cest v anesteziologii, anesteziologická problematika ve spondylochirurgii a infekční komplikace u nemocných na jednotce intenzivní péče. Doc. Adamus se zajímá o metodologii výzkumné práce a aplikaci epidemiologických metod v klinické praxi. Důkazem toho je i 6 grantových projektů IGA MZ ČR, v nichž je hlavním řešitelem (3 projekty, z toho 2 již ukončeny s nejvyšším hodnocením) nebo spoluřešitelem/odborným spolupracovníkem (3 projekty). Další grantovou podporu získal od IGA LF UP v Olomouci (2 projekty) a jako spoluřešitel u ESF (2 projekty). Je autorem nebo spoluautorem 73 původních recenzovaných prací (32× jako první/korespondující autor, 41× jako spoluautor), z toho bylo 23 publikováno v impaktovaných časopisech (7× jako první autor). Je autorem nebo spoluautorem 20 přehledových recenzovaných prací (10× jako první autor), z toho byly 4 práce otištěny v impaktovaných časopisech. Doc. Adamus je autorem 70 vyžádaných přednášek (z toho 25 v zahraničí) a dále autorem nebo spoluautorem 90 přednášek (z toho 16 v zahraničí). Jeho práce jsou opakovaně citovány, v databázi Web of Science 48×, Scopus 136×. Je autorem 1 monografie a 4 kapitol v monografiích. Od roku 1992 se doc. Adamus podílí na výuce studujících lékařství LF UP v Olomouci, včetně výuky v anglickém jazyce. Zasloužil se o vytvoření koncepce i praktickou realizaci samostatného předmětu „Anesteziologie, urgentní a intenzivní medicína. Doc. Adamus je hlavním autorem a pořadatelem dvou vydání učebnice anesteziologie, intenzivní medicíny a algeziologie. Dále je autorem 10 kapitol v učebních textech, přednáší v postgraduálních školicích akcích pořádaných IPVZ. Je garantem výuky oboru „Anesteziologie, urgentní a intenzivní medicína“ v magisterském směru na LF UP v Olomouci a předmětu „Akutní a kritické stavy“ v bakalářském směru na FZV UP v Olomouci. Je školitelem 11 studentů v doktorském studijním programu (z toho 3 studenti již úspěšně obhájili titul Ph.D.). Na LF UP v Olomouci je členem zkušební komise pro Státní rigorózní zkoušky z Chirurgie, členem oborové rady doktorského studijního programu

(Chirurgie). Je členem Specializační oborové rady pro obor Anesteziologie a intenzivní medicína a garantem specializačního vzdělávání v tomto oboru na LF UP v Olomouci. Pedagogická činnost doc. Adamuse reflektuje otázky směřování výuky a vzdělávání v oboru. Kliniku anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny LF UP proto zapojil do budování a činnosti Centra simulátorů, telemedicíny a praktických dovedností LF UP a zároveň podpořil možnost využívat simulační medicínu v pregraduální i postgraduální výuce. Doc. MUDr. Milan Adamus, Ph.D., MBA je uznávanou vědeckou osobností, která v tuzemsku formuje tvář oboru Anesteziologie a intenzivní medicína. Je členem výboru České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, v letech 2011–2014 byl členem její revizní komise. Je členem Oborové komise 04 Interní grantové agentury MZ ČR. Na fakultní úrovni je ve druhém funkčním období členem Akademického senátu LF UP a členem Vědecké rady LF UP v Olomouci. V zahraničí je vnímán jako představitel naší akademické medicíny, je členem řídicího grémia (Council) European Society of Anaesthesiology, kam byl zvolen jako zástupce České republiky již ve druhém funkčním období. Je často zván do vědeckých a organizačních výborů i předsednictva sekcí kongresů. Výstupy jeho vědecko-výzkumné činnosti byly opakovaně oceněny odbornou společností, je trojnásobným nositelem Počtovy ceny (2008, 2011, 2013) za nejlepší původní práci publikovanou v časopise Anesteziologie a intenzivní medicína a dvojnásobným nositelem Keszlerovy ceny (2010, 2012) za nejlepší původní práci publikovanou v časopise s impakt faktorem. Uchazeč je význačnou a uznávanou vědeckou osobností v oboru Anesteziologie, intenzivní medicína a algeziologie. Jeho dosavadní práce a působení v oboru významně formuje charakteristickou vlastní názorovou školu a v plném slova smyslu tak představuje jednu ze současných vůdčích osobností odborné komunity a celého oboru. Před vědeckou radou přednesl inaugurační přednášku na téma „Hluboká nervosvalová blokáda v anesteziologii“.

Návrh na jmenování doc. Adamuse profesorem Anesteziologie, intenzivní medicíny a algeziologie bude postoupen rektorovi MU k dalšímu řízení.

Zasedání VR dále pokračovalo profesorským řízením v oboru Lékařská imunologie doc. MUDr. Vojtěcha Thona, Ph.D., zástupce přednosty ÚKIA FN u sv. Anny a LF MU.

Odbornou charakteristiku uchazeče přednesl předseda jmenovací komise prof. MVDr. Miroslav Toman, CSc.

Doc. MUDr. Vojtěch Thon, Ph.D., se dlouhodobě věnuje problematice primárních imunodeficiencí, ale i otázkám očkování, novým metodickým přístupům v imunologii atd. Byl hlavním řešitelem dvou projektů IGA MZd ČR a odborným spolupracovníkem pěti další projektů IGA MZd ČR. Byl také spoluřešitel networku EURO-PADnet pod 7. rámcovým programem EU a řešitel přidruženého výzkumného úkolu garantovaného MŠMT. Za dobu svého vědeckého působení uchazeč publikoval celkem 60 vědeckých prací, u nichž je 22× prvním nebo korespondenčním autorem. Z těchto prací je 33 původních vědeckých publikací v časopisech s IF, jejichž sumární IF je 148,2, z toho 7× je uveden jako první nebo korespondenční autor a 3 z nich mají vyšší IF než 1. Citovanost svých prací bez autocitací uvádí autor 886. U prvních dvou prací, které jsou souborným dílem více autorů publikovaných v Blood, je citovanost 240, resp. 212 citací. Avšak i citovanost ostatních prací je velmi vysoká a Hirschův index autora je 14. Doc. MUDr. Vojtěch Thon, Ph.D., se již od roku 2000 věnuje pedagogické činnosti, a to v předmětech Imunologie a Klinická imunologie a alergologie, a to jak jako přednášející, tak vedoucí seminářů a laboratorních cvičení. Je garantem výuky Imunologie v zubním lékařství. Byl školitelem 5 bakalářských prací, které byly úspěšně ukončeny, stejně jako postgraduální doktorské studium MUDr. Zity Chovancové, která obhájila Ph.D. na téma „Funkční analýza protilátkové odpovědi u pacientů a běžnou variabilní imunodeficiencí“

a za svoji publikaci „Antibody forming cells end plasmablats in peripheral blood in CVID patients after vaccination, Vaccine 29, 2011, 4142-4150“ získala cenu za autorství nejlepší původní práce v oboru alergologie, klinické imunologie a současně cenu České společnosti pro analytickou cytometrii. Doc. Thon je spoluautorem 2 recenzovaných knih a 3 dalších pedagogických textů. V rámci své pedagogické činnosti získal grant MŠMT „Imunologie jako fyziologický a patogenetický princip lékařství“ (grant FRVŠ 1319/2005). Doc. Thon je členem European Society for imunodeficiences (ESID), Östereichische Gesellschaft für Allergologie and Immunologie (ÖGAI), České společnosti pro alergologii a klinickou imunologii (ČSAKI), České imunologické společnosti (ČIS), České vakcinologické společnosti. Je také členem komise pro problematiku očkování MZd ČR, vědecké rady CELSPAC, člen Evropské databáze vrozených imunodeficiencí ESID. Je předsedou atestační komise oboru Lékařská imunologie v oboru Zdravotní laborant. Podílel se na řešení změn v očkování proti TBC u malých dětí, je propagátorem screeningového vyšetření TREC/KREC. Jak již bylo uvedeno výše, je nositelem ceny rektora MU za svoji dizertační práci. V letech 2004–2015 byl členem organizačního výboru několika českých konferencí zaměřených na imunodeficience, či na širší imunologickou problematiku. Jeho četné zahraniční pobyty dokládají velmi úspěšnou spolupráci s řadou renomovaných pracovišť. Doposud dokládá spolupráci s 12 českými či zahraničními pracovišti. Je aktivní i v oblasti popularizace vědecké práce a spolupráce s nadacemi a neziskovými organizacemi. Mimo jiné spolupracuje s Nadací Olgy Havlové, kde organizuje přednášky pro širokou odbornou i laickou veřejnost, je aktivní i v rozhlase, ČT, různých internetových médiích. Uchazeč je uznávanou vědeckou osobností v oboru Lékařské imunologie. Významně se zasluhuje o profilování a rozvoj tohoto oboru. Je velmi aktivní v rámci imunologické komunity a zasazuje se o prosazování nových trendů v klinické imunologii a očkování. Před vědeckou radou proslovil inaugurační přednášku na téma „Antigenní odpověď u pacientů s vrozenými poruchami imunity a diagnostické vakcinace“.

Návrh na jmenování doc. Thona profesorem Lékařské imunologie bude postoupen rektorovi MU k dalšímu řízení.

ÚHRADY AKUTNÍ LŮŽKOVÉ PÉČE ČEKAJÍ VELKÉ ZMĚNY – PROJEKT DRG RESTART PO PRVNÍM ROCE ŘEŠENÍ

Jakub Gregor, Tomáš Pavlík

Transformaci českého systému DRG a jeho implementace v úhradách akutní lůžkové péče lze bezesporu označit za jednu z nejvýznamnějších změn tohoto desetiletí v českém zdravotnictví. Pro nemocnice bude znamenat především spravedlivější úhradu za jednotlivé hospitalizační případy a související výkony. Aktuálním stavem projektu DRG Restart po prvním roce se zabývala stejnojmenná konference, která se konala 18.–19. listopadu 2015 v Top Hotelu Praha.

Akce proběhla pod záštitou ministra zdravotnictví MUDr. Svatopluka Němečka, MBA, předsedy Výboru pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny PČR prof. MUDr. Rostislava Vyzuly, CSc., a předsedy Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PČR prof. MUDr. Jana Žaloudíka, CSc. Právě ministr Svatopluk Němeček na úvod konference konstatoval, že celý projekt DRG Restart je mj. důsledkem nedostatečného sběru klinických i ekonomických dat v českých nemocnicích v minulých letech. Proto bylo naprostou prioritou na začátku řešení projektu ustavit dostatečně rozsáhlou síť referenčních nemocnic, která svým záběrem pokryje různorodost lůžkových zdravotnických zařízení v ČR a umožní získat reprezentativní data pro celý systém akutní lůžkové péče. Tato referenční síť aktuálně čítá 47 nemocnic a jejich zástupci ostatně tvořili významnou část z více než 300 účastníků konference.

Konferenci zahájili mj. ministr zdravotnictví ČR Svatopluk Němeček (uprostřed), hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek (vlevo) a náměstek ředitele VZP ČR Petr Honěk (vpravo)

Vedením transformace DRG a následnou implementací změn do praktického prostředí nemocnic byl v roce 2014 pověřen Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). Jeho ředitel doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D., v úvodní prezentaci shrnul nejen principy a východiska projektu DRG Restart, ale především dílčí výsledky po prvním roce jeho řešení. Jedním z nich je ustanovená a fungující síť referenčních nemocnic. Doc. Dušek zdůraznil také klíčovou roli legislativní opory pro získávání reprezentativních dat ze zdravotnických zařízení a od plátců zdravotní péče. Tu získává ÚZIS díky novele zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, a novele zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Druhá jmenovaná, toho času ve schvalovacím procesu v Poslanecké sněmovně, zavádí mj. i tzv. Registr hrazených zdravotních služeb, který ÚZIS umožní data plátců zdravotní péče analyzovat.

Analýza dosavadních i v budoucnu získaných dat z referenčních nemocnic probíhá na společném analytickém pracovišti ÚZIS a Institutu biostatistiky a analýz LF MU. Na tomto pracovišti působí dva hlavní analytické týmy klinických dat spravovaných ÚZIS ČR. Prvním je právě analytický tým DRG, který má za úkol s využitím dat zdravotních pojišťoven a referenčních nemocnic vyvinout nový klasifikační systém hospitalizačních případů, druhým je pak analytický tým NZIS, který analyzuje data národních zdravotních registrů.

Podrobné informace o projektu DRG Restart jsou k dispozici na webových stránkách www.drg-cz.cz, reportáž z konference samotné pak naleznete na adrese http://www.drg-cz.cz/index.php?pg=aktuality&aid=20.

Projekt a průběžné výsledky projektu DRG Restart představil ředitel ÚZIS ČR a IBA LF MU Ladislav Dušek

Velký prostor byl věnován diskuzím a výměnám názorů na problematiku DRG

NAŠE FAKULTA

Zpracovala, redakce, kontakt:
Mgr. Irena Wernerová
manager vnějších vztahů a komunikace
Lékařská fakulta
Masarykova univerzita
Kamenice 5
625 00 Brno
wernerova@med.muni.cz

www.med.muni.cz
www.muni.cz

grafické zpracování:
Mgr. Markéta Soukupová
Institut biostatistiky a analýz MU

Vydává:
Masarykova univerzita
Žerotínovo náměstí 9
601 77 Brno

MK ČR E 20240

7. ročník, únor 2016

ISSN 1805-0131 (on-line)
ISSN 1805-014X (print)

Nové příspěvky, které budete chtít publikovat v dalším čísle bulletinu, zasílejte, prosím, na adresu redakce.

Rádi zodpovíme vaše dotazy.

NAŠE FAKULTA

INFORMAČNÍ BULLETIN
MASARYKOVA UNIVERZITA
LÉKAŘSKÁ FAKULTA

ISSN 1805-0131
ISSN 1805-14X